

Aan:
de leden van de Statencommissie
Cultuur en Welzijn

(i.a.a. de overige statenleden)

I-stuk (ingekomen stuk)

Assen, 29 oktober 2001
Ons kenmerk 43/6.6/2001009702
Behandeld door mevrouw L.A.M. Kompier (0592) 365599
Onderwerp: Voortgangsbericht diverse welzijnsaangelegenheden

Geachte commissieleden,

Hierbij doen wij u toekomen het voortgangsbericht over het welzijnsbeleid per oktober 2001. Het voortgangsbericht betreft met name de aandachtsgebieden Onderwijs, Vrijwilligerswerk, Interculturalisatie, Sport en diverse VWS-pilot-projecten in het kader van Lokaal sociaal beleid, die samen met de Drentse gemeenten en het Ministerie van VWS sinds 2001 in gang zijn gezet.

Onderwijs

Onderwijs- en jeugdmonitor Drenthe

Op 18 januari 2001 hebben de Drentse gemeenten, de Vereniging van Drentse gemeenten (VDG) en ons college een convenant ondertekend voor de totstandkoming van een provinciebrede onderwijs- en jeugdmonitor. Een monitor is een functie die de gegevens uit alle Drentse gemeentelijke databanken kan analyseren en duiden ten behoeve van een goed onderwijsbeleid. Deze monitorfunctie zal zich in de periode 2001-2003 vooral toeleggen op gegevens uit en over het onderwijs. Wij zullen de monitorfunctie in de jaren daarna uitbouwen tot een brede jeugdmonitor, die ook gegevens kan verzamelen, analyseren en duiden op het gebied van jeugd in meer algemene zin (jeugdwelzijn en jeugdgezondheidszorg en dergelijke).

In de provincie Groningen wordt thans de ontwikkeling van een vergelijkbare monitor voorbereid en ook in de provincie Fryslân is er belangstelling voor eenzelfde aanpak als in Drenthe. Een en ander kan er op termijn toe leiden dat er kan worden gekeken naar de mogelijkheden om de monitors van de provincies te koppelen, met alle eventuele financiële en inhoudelijke voordelen van dien.

Onderzoek naar onderwijsachterstanden

Begin 2000 kwam de terugval in de leerprestaties van leerlingen in het basisonderwijs na groep 4 in Drenthe uitgebreid in de publiciteit.

Nadat de Fryske Akademy en de Rijksuniversiteit Groningen in Fryslân al eerder onderzoek hadden gedaan naar (onder andere) de onderwijsleerprestaties in Fryslân, hebben inmiddels het onderzoeksbureau Sardes te Utrecht en ITS te

Nijmegen hun onderzoek naar terugval in onderwijsleerprestaties na groep 4 in Drenthe afgerond.

Beide onderzoeken komen tot vergelijkbare resultaten waar het de leerprestaties van leerlingen in het basisonderwijs betreft. Het onderzoeksrapport van Sardes/ ITS signaleert niet alleen de terugval in leerprestaties, maar doet ook uitspraken over de oorzaken daarvan en geeft adviezen voor het aanpakken van het onderwijsachterstandenprobleem. Het onderzoek van Sardes/ITS is op 17 oktober 2001 gepresenteerd.

Argonautproject

Het Argonautproject, waartoe u in het kader van de Voorjaarsnota 2001 extra middelen beschikbaar hebt gesteld, blijkt een goed antwoord te zijn op de binnen het Drentse basisonderwijs te verbeteren kansen van kinderen. Wij hebben daarbij namelijk rekening gehouden met de uitkomsten en adviezen van het onderzoeksrapport van Sardes/ITS.

Voor het daarop gebaseerde Argonautproject, dat vooral voorziet in bij- en herscholing van de leraren in het basisonderwijs (ter verbetering van de interactie leerling-leraar), blijkt bij de Drentse scholen voldoende belangstelling te bestaan. Met de pilot van het project is op 10 scholen inmiddels een start gemaakt. In de loop van 2002 wordt het project verbreed tot circa 60 scholen.

Verbreiding aanpak achterstandenproblematiek algemeen

Aan STAMM hebben wij gevraagd om met partners in het veld (onder andere Onderwijsvoorrang Drenthe, SABD, peuterspeelzaalwerk, ICARE/Thuiszorg en gemeenten) te verkennen wat de voorwaarden zouden kunnen zijn voor een bredere, meer integrale aanpak van achterstanden bij jeugd en jongeren in Drenthe. Hierbij zijn de aanbevelingen van het project Jeugd aan zet zoals dat thans loopt in Meppel (voorlopig) richtinggevend. In de loop van 2002 willen wij een en ander in een notitie aan u voorleggen. Zo nodig zullen wij daarbij ook voorstellen aan u voorleggen voor een planmatige, integrale aanpak plus een daarbij horende begroting met dekingsplan.

Vrijwilligerswerk

Provinciaal compliment Drenthe

Op 6 december 2001, aan de vooravond van de Internationale Vrijwilligersdag, willen wij het Provinciaal Compliment Drenthe uitreiken, een tweejaarlijks terugkerende prijs. Deze provinciale vrijwilligersprijs ter waarde van f 5.000,--/€ 2.270,--¹ kennen wij toe aan een organisatie, een instelling, een project of een groep vrijwilligers die het verdient om eens extra in het zonnetje te worden gezet. Om voor de prijs in aanmerking te komen moet aan een aantal voorwaarden worden voldaan. Zo is de prijs niet bedoeld voor een individuele vrijwilliger, maar moet het gaan om een activiteit van vrijwilligers. Ook moeten die vrijwilligers nu al bezig zijn met de activiteit. Een plan alleen is dus niet genoeg. Tot 15 november 2001 kunnen inwoners van Drenthe een voordracht doen voor de prijs. Vrijwilligers kunnen hun eigen activiteit voordragen, maar ook derden mogen dat doen. STAMM verzorgt de voorbereiding en de uitvoering.

¹ Het in dit schrijven opgenomen bedrag in euro's is bedoeld als gewenningsinformatie. Hieraan kunnen geen rechten ontleend worden.

Na 15 november 2001 kiest de door ons benoemde jury drie genomineerden uit. De jury draagt de winnaar voor aan ons college. Pas op 6 december 2001 maken wij de winnaar bekend.

Stimuleringsregeling vrijwilligerswerk

Het Ministerie van VWS heeft, in overleg met de Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG) en het Interprovinciaal Overleg (IPO), besloten f 25 miljoen/ € 11.344.505,40 per jaar beschikbaar te stellen om het vrijwilligerswerk duurzaam te versterken voor een periode van 4 jaar (2001-2004). Hiervoor is de Tijdelijke Stimuleringsregeling vrijwilligerswerk ontwikkeld. Gemeenten en provincies kunnen op grond van deze regeling een meerjarige uitkering aanvragen. Het maximaal aan te vragen bedrag voor een provincie per jaar bedraagt f 150.000,-/ € 68.076,-. Voor 2001 geldt dat 100% van de gemaakte kosten kunnen worden vergoed. Over de jaren 2002-2003 en 2004 wordt maximaal 50% als vergoeding verstrekt en is de aanvrager gehouden zorg te dragen voor de financiering van de overige kosten.

De activiteiten waarvoor geld kan worden aangevraagd dienen betrekking te hebben op ten minste een van de drie volgende aandachtsgebieden:

- deskundigheidsbevordering
- werving vrijwilligers
- ondersteuning vrijwilligersorganisaties

Kort samengevat verloopt de aanvraagprocedure als volgt: vóór 1 oktober 2001 dient een summiere aanvraag te worden ingediend bij het ministerie. Dit betreft in wezen een intentieverklaring tot deelname. Deze stap moet vóór 1 juli 2002 worden gevolgd door het indienen van een inhoudelijke en financiële projectbeschrijving.

Wij hebben inmiddels de summiere aanvraag ingediend. In overleg met gemeenten en vrijwilligersorganisaties wordt deze aanvraag uitgewerkt tot een daadwerkelijk projectvoorstel dat ter instemming aan u zal worden voorgelegd.

Interculturalisatie

In het Actieprogramma 2002 is interculturalisatie een van de vier prioritaire beleids-thema's dat is uitgewerkt in zes acties. Deze zes maken zichtbaar hoe de hernieuwde aanpak van het minderhedenbeleid vorm krijgt. Over drie van de zes willen wij u in deze brief expliciet berichten. Het betreffen de pilot van VWS, het nieuwe Intercultureel Instituut en de impuls antidiscriminatiebeleid.

VWS-pilot Interculturalisatie van vrijwilligerswerk

De stand van zaken treft u aan onder het item Lokaal sociaal beleid, iets verderop in deze brief.

Instituut voor Interculturele Ontwikkeling i.o.

Sinds begin 2001 wordt in nauw overleg met betrokken instellingen uitvoering gegeven aan de twee beleidsvoornemens uit de Contourennota Schaduwen vooruit.

- Het beëindigen van de subsidierelatie met FORSA, IMD, SSN en ADB Drenthe per 1 januari 2002.
- De totstandbrenging van het Instituut voor Interculturele Ontwikkeling per 1 januari 2002.

De uitvoering van deze beleidsvoornemens wordt begeleid door organisatieadviesbureau *De Beuk*. Inmiddels is door betrokkenen het profiel van de Raad van Toezicht en de directeur-bestuurder van het Instituut voor Interculturele Ontwikkeling vastgesteld. Dit profiel is gebaseerd op het gekozen model directeur-bestuurder, een Raad van Toezicht van drie tot vijf personen en een breed samengestelde Raad van Advies. Ook is medio oktober een voorzitter voor de Raad van Toezicht benoemd.

Impuls antidiscriminatiebeleid; professionalisering antidiscriminatiebureaus in Drenthe

Samenwerking met de Drentse gemeenten krijgt verder vorm in de aanvraag die wij, samen met de gemeenten Hoogeveen, Emmen, Meppel en Assen, hebben ingediend bij het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (BZK). Dit ministerie kent een Stimuleringsbijdrageregeling voor professionalisering van antidiscriminatiebureaus voor de periode 2001-2004.

Hiermee geven wij uitvoering aan de beleidsvoornemens *stimuleren van interculturalisatie van instellingen op het terrein van cultuur, welzijn en zorg en bestrijding van achterstand en discriminatie*. Door het plan samen met gemeenten in te dienen geven wij vorm aan het versterken van de lokale samenwerking bij discriminatiebestrijding in Drenthe.

Centraal in het projectplan staat het opzetten, onderhouden en verder ontwikkelen van een professionele laagdrempelige voorziening voor de behandeling van klachten over discriminatie. Deze voorziening organiseert ook preventieve activiteiten in Drenthe. Het projectplan is totstandgekomen op basis van de resultaten van het rondetafelgesprek dat de provincie in samenwerking met het Anti Discriminatie Bureau Assen heeft georganiseerd. Naast genoemde gemeenten namen ook het Anti Discriminatie Bureau Drenthe, de politie en FORSA aan dit gesprek deel.

Sport

In november aanstaande wordt de nieuwe Nota sport aan u voorgelegd. Aan de totstandkoming van deze nota is een proces voorafgegaan. Met het Drents Welzijns-overleg Sport in 1999 is de feitelijke aftrap gegeven. Daarnaast zijn het Bestuursprogramma Besturen in *balans* 1999-2003 en de Contourennota Schaduwen vooruit belangrijke kaders voor de Nota sport. De nota gaat vergezeld van een aanvraag in het kader van de Stimuleringsregeling breedtesport voor provincies. Met deze regeling financiert het Ministerie van VWS gedurende een periode van zes jaar voor 50% projecten in het kader van ondersteuning en uitvoering breedtesport. Aan u wordt voorgesteld in eerste instantie middelen voor een periode van drie jaar te reserveren. Op basis van de evaluatie in 2004 van CWZ-beleid kunt u besluiten deze projecten al dan niet te continueren.

Lokaal sociaal beleid

In de Welzijnsnota van het Ministerie van VWS is gesignaleerd dat de vertaalslag van landelijk ontwikkelde methodieken voor het lokale welzijnsbeleid naar het gemeentelijke niveau op problemen stuit. Ook blijkt er bij het Ministerie van VWS te weinig bekend over lokale initiatieven. VWS ziet een duidelijke regisseursrol weggelegd voor provincies en heeft daarom besloten, aan de hand van voorstellen van de provincies, pilots te laten uitvoeren rond een zevental thema's.

Om mee uitvoering te helpen geven aan deze VWS-ambities, hebben wij zoals u weet, op het gebied van vernieuwing van Lokaal social beleid, eind 2000 een aantal projectvoorstellen bij VWS ingediend rond vier pilotthema's:

1. interculturalisatie
2. vrijwilligerswerk
3. integratie zorg en welzijn
4. welzijn en platteland

De thema's van deze projectvoorstellen en de daarbij voorgestane aanpak (namelijk in samenwerking met de gemeenten) sluiten nauw aan bij de prioritaire beleidsthema's in het nieuwe CWZ-beleid zoals uiteengezet in de Contourennota Schaduwen vooruit. Eind juli heeft VWS de projectplannen officieel goedgekeurd, wat betekent dat VWS voor deze vier projecten f 1,6 miljoen/€ 726.048,35 verstrekt voor een periode van vier jaar. Ondertussen zijn voor de pilots projectleiders aangesteld, zijn er concrete uitvoeringsplannen gemaakt en is de uitvoering gestart. De eindverantwoordelijkheid berust bij de provinciaal programmaleider van de Productgroep Cultuur en Welzijn. U wordt door middel van een nieuwsbrief geïnformeerd over de voortgang van de pilots. Daarnaast wordt informatie verstrekt op de provinciale website.

1. Pilot Interculturalisatie

Bij deze pilot staat de interculturalisatie van het vrijwilligerswerk centraal. Het is ontwikkeld en wordt uitgevoerd met gemeenten en vrijwilligersorganisaties in Zuidwest-Drenthe. FORSA vervult het projectleiderschap. Er is een begin gemaakt met een onderzoek, waarin gemeenten mede-opdrachtgever zijn.

2. Pilot Vrijwilligerswerk

Centraal in deze pilot staat het creëren van een kennis- en ondersteuningsnetwerk voor vrijwilligers, vrijwilligerswerk en vrijwilligersorganisaties. Het idee is de uitvoering van het project te concentreren in twee gemeenten, namelijk een plattelands en een meer stedelijke gemeente. Het projectleiderschap berust bij STAMM. Nog dit jaar wordt een communicatieplan en -materiaal ontwikkeld, worden startbijeenkomsten gehouden, een inventariserend en activerend onderzoek uitgevoerd en lokale projectgroepen gevormd. De voorbereidingen daarvoor zijn gestart.

3. Pilot Zorg en welzijn

Deze pilot is gestart om te komen tot een betere afstemming van welzijns- en zorgvoorzieningen voor ouderen met de gedachte dat ouderen daardoor minder snel een beroep op zwaardere vormen van zorg hoeven te doen. Het project wordt in eerste instantie uitgevoerd in de gemeenten Assen, Aa en Hunze, Coevorden en Midden-Drenthe. IVOM en STAMM voeren op dit moment een inventariserend onderzoek uit naar de wisselwerking tussen zorg en welzijn. Daarbij zal ook inzicht worden verschaft in de verschillen tussen stedelijke en plattelandssituaties en hoe verschillende geldstromen van zorg en welzijn bij elkaar gebracht kunnen worden. Begin juli is een eerste nieuwsbrief rond deze pilot verschenen. Daarin worden de ontwikkelingen uitgebreider beschreven. Het projectleiderschap berust bij de Productgroep Cultuur en Welzijn.

4. Pilot Welzijn en platteland

Dit projectvoorstel heeft als doelstelling te komen tot integrale dorpsontwikkelingsprogramma's die enerzijds gebaseerd zijn op een lokale visie op het dorp en anderzijds aansluit bij beleidsvisies voor de regionale ontwikkeling. De uitwerking van dit plan sluit aan bij de gesignaleerde knelpunten en oplossingsrichtingen in de Bestuursakkoord Nieuwe Stijl(BANS)-studie Noord-Nederland en het vernieuwde beleid van Cultuur en Welzijn met name waar het gaat om "het versterken van de leefbaarheid van stad en platteland", "de vernieuwing en meer samenhang in het voorzieningenpatroon", en "het versterken van de rol van burgers en organisaties".

Het idee is het project uit te voeren in enkele dorpen in het Hunzegebied en enkele dorpen in het gebied Eelder- en Peizerdiep (gemeente Noordenveld). STAMM heeft het projectleiderschap van deze pilot.

Tot zover dit voortgangsbericht.

Hoogachtend,

gedeputeerde staten van Drenthe,

J.Th. Imholz, wnd. griffier

A.L. ter Beek, voorzitter

md/coll.